Dosar nr.5r-65/2025
/4-25054451-38-5r-22042025/

Republica Moldova
Judecătoria Orhei sediul Rezina

Hotărâre

05.11.2025
or.Rezina

Instanţa de judecată având în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Igor Negreanu
Grefierul Natalia Bernevec
În lipsa contravenientei Costea Victoria, avocatului ei Ina Perţu şi agentului constatator legal citaţi
a examinat în şedinţă judiciară publică contestaţia depusă la 16.04.2025 de către Costea Victoria împotriva procesului verbal cu privire la contravenție nr.MAI06 409155 din 09.04.2025 întocmit în baza art.47[1] alin.(1) din Codul contravențional.

Potrivit contestaţiei, *la data de 09.04.2025 agentul constatator ar fi stabilit precum că ea în perioada august 2024 – 09.04.2025 a pretins mijloace băneşti de la un partid pentru exercitarea drepturilor electorale la scrutinul din 20.10.2024 fapt prin care a comis contravenţia prevăzută de art.47/1 alin.(1) Cod contravenţional şi i s-a aplicat o sancţiune cu amendă semnificativă.*

Cu decizia dată, nu este de acord, o consideră neîntemeiat, emis contrar prevederilor legate şi cu încălcări ale normelor legale.

Invocă prevederile articolelor 5, 7, 9, 425, 440, 458, 375, 379, 441-445, 460 şi 461 din Codul Contravenţional şi susţine că agentul constatator nu a examinat obiectiv materialul contravenţional şi nu a elucidat toate aspectele speţei şi nu a acumulat probe, care ar fi demonstrat vinovăţia contravenientei.

Urmare a celor menţionate solicită autorul în contestaţia sa, admiterea integrală a contestaţiei, anularea procesului verbal cu privire la contravenţie şi deciziei de sancţionare deoarece în acţiunele subsemnatei lipseşte faptul contravenţiei incriminată.

În şedinţa de judecată, autoarea contestaţiei, deşi a fost legal citată nu s-a prezentat nu a invocat motivul neprezentării, nu a solicitat amânarea examinării cauzei sau examinarea în lipsă.

Prin cererea de completare a contestaţiei, avocatul Ina Perţu în interesele contravenientei a reiterat cele expuse în contestaţie, făcând referire şi la alte norme din Codul contravenţional şi cel de procedură penală relevante speţei în materie de probatoriu şi legalitate.

Potrivit avotacului, agentul constatator a indicat că, Costea Victoria ar fi comis contravenția prevăzută de art.47[1] alin.(1) din Codul contravențional, ***fără a stabili*** faptul dacă aceasta a primit bani, cu scopul de a vota sau nu, circumstanță fără de care nu poate sta la baza sancționării unei persoane.

- O primă problemă ce se impune a fi analizată în cauză este: descrierea faptei contravenționale, din care nu se reţin elementele constitutive ale contravenției.
- O a doua problemă ce se impune a fi analizată în cauză este: aspecte privind nulitatea absolută a procesului verbal.

- O a treia probemă ce se impune a fi analizată în cauză este: ”probatoriul”.

Cu referire la prima problemă considerăm că, fapta incriminată cet. Costea Victoria este bazată pe remarci vagi ale agentului constatator.

Reieșind din prevederile art.47[1] alin.(1) din Codul contravențional al RM coruperea electorală pasivă este *pretinderea, acceptarea sau primirea*, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a *bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor* sub orice formă, *care nu i se cuvin*, pentru sine sau pentru o altă persoană, *în scopul* exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

Analizând procesul-verbal care face obiectul prezentei cauze, sub aspectul legalitatii se constată că, acesta nu cuprinde descrierea exactă a faptei contravenționale pe care ar fi savârşit-o petenta.

Potrivit descrierii faptei contravenționale Costea Victoria în perioada de august 2024 – 09.04.2025 a pretins, a acceptat sau primit careva sume bănești de la un partid politic, cu scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul scrutinului electoral și Referendumului Republican constituțional din toamna anului 2024.

Pentru a stabili dacă o persoană a comis o faptă contravențională, este necesar ca fapta să conțină elementele constitutive ale contravenției incriminate.

Scopul contravenției de corupere a alegătorilor al faptei prejudiciabile prevăzută la art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, *este un scop special*. Se are în vedere scopul determinării alegătorului sau susținătorului să își exercite sau nu drepturile electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al celor regionale. *În prezența oricărui alt scop*, *fapta nu va putea fi calificată* în baza art.47[1] Cod contravențional. *Accentuăm că scopul menționat trebuie să fie urmărit de contravenient încă de la momentul realizării laturii obiective și nu ulterior oferirii sau dării mijloacelor bănești*.

Atenționăm la fel că, în raport cu acțiunile/inacțiunile contestatarei nu există obiectul material sau imaterial al contravenției de corupere a alegătorilor, pe care legiuitorul l-a desemnat prin sintagma *„bunuri, servicii, privilegii sau avantaje”.*

În speță, nu există probe în cauza contravențională, care să confirme săvârșirea de către Costea Victoria a faptei de corupere electorală pasivă și anume că ar fi pretins și primit mijloace bănești. Agentul constatator nu a prezentat nicio probă, care să confirme pretinderea ori primirea mijloacelor bănești.

Coruperea electorală pasivă este o contravenție materială și se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalitățile normative, care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul *pretinderii, acceptării sau primirii*, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a *bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor* sub orice formă, *care nu i se cuvin*, pentru sine sau pentru o altă persoană, *în scopul* exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

Latura obiectivă a contravenției specificate la art.47[1] Cod contravențional al RM constituie în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de *pretindere, acceptare sau primire* de *bunuri, servicii, privilegii sau avantaje*. La caz, contestatara nu a primit bunuri, pentru a-și exercita dreptul la vot, iar agentul constatator nu a prezentat probe, care să confirme aceste acțiuni.

Latura subiectivă a infracțiunii specificate la art.47[1] Cod contravențional RM se caracterizează prin intenție directă. Adică, agentul constatator urma să demonstreze că acțiunile petentului ar fi constat în *pretinderea și primirea* de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje *cu intenție directă*.

Scopul infracțiunii de corupere a alegătorilor este un scop special. Se are în vedere scopul determinării alegătorului să își exercite drepturile sale electorale într-un anumit mod în cadrul alegerilor parlamentare, locale ori în cadrul referendumului. În prezența oricărui alt scop, fapta nu va putea fi calificată în baza art. 47^1 Cod contravențional RM.

Agentul constatator nu a demonstrat *pretinderea și primirea* de bunuri de către Costea Victoria și în această situație, *aceasta nu poate fi sancţionată în baza de presupuneri şi interpretări ale agentului constator*.

Prin urmare, reieșind din materialul contravențional examinat, constatăm că nu au fost acumulate probe care ar indica asupra faptului că Costea Victoria *ar fi primit* mijloace *băneşti în scopul determinării alegătorului*..., fapt care impune instanța de judecată să înceteze procesul contravențional în privința acesteia.

La caz, dincolo de orice îndoială rezonabilă, nu există probe care să confirme vinovăția cet. Costea Victoria în comiterea contravenției imputate.

Cu privire la cea de a două problemă – nulitatea procesului verbal.

Conform art.445 Cod Contravențional al RM *(1) Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu sau din cartea de identitate provizorie ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.(2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.*

Potrivit prevederilor art.443 din Codul contravențional al RM (1) Procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: d) *fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie*; e*) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; (5) Procesul-verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator, de persoană în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional şi de victimă cînd există. În cazul în care constatarea contravenţiei este de competenţa unui organ colegial, procesul-verbal cu privire la contravenţie se încheie de către preşedintele organului colegial sau de către un membru ales cu votul majorităţii membrilor prezenţi la şedinţa în al cărei cadru are loc constatarea faptei ori desemnat de către preşedintele acestei şedinţe şi se semnează de către toţi membrii prezenţi la şedinţă. (6) Faptul absenţei persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura a cel puţin un martor, indicându-se şi datele de identificare ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon). În cazul imposibilităţii de identificare a unui martor, agentul constatator consemnează în procesul-verbal motivele obiective ale lipsei martorului şi documentează, prin orice mijloace tehnice disponibile (audio/video), refuzul persoanei de a semna procesul-verbal. (6^1) Nu poate avea calitatea de martor în condiţiile alin.(6) un alt agent constatator. (7) În procesul-verbal nu se*

admit rectificări, adăugiri, alte modificări. În cazul necesităţii unor astfel de acţiuni, se încheie un nou proces-verbal, în care se face consemnarea respectivă.

- În speță, procesul verbal nu conține mențiuni despre timpul săvârșirii contravenției. Perioada indicată ca perioada săvârșirii contravenției și anume *anul 2024-09.04.2025*, nu poate fi luată în calcul, deoarece contravenția incriminată nu are caracter continuu, iar din aceste considerente, este imperios de indicat data exactă a comiterii contravenției.
  Pe de altă parte, Costea Victoria nu poate fi atrasă la răspundere contravențională până la 14 august 2024, deoarece până pe 15 august 2024, o asemenea lege – art. 47^1 – în Codul contravențional, nu exista. Astfel că, în situația în care agentul constatator nu a indicat data exactă a comiterii contravenției, Costea Victoria a fost sancționată în baza unei legi ineexistente.
- Contrar lit.e) alin.(1) art.443 și alin.(1) art.445 din Codul contravențional în procesul verbal cu privire la contravenție nu este indicată încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei.
- Contrar alin.(7) art.443 din Codul contravențional în rubrica 14 din procesul verbal contestat se conțin rectifică evidente, care duc la nulitatea absolută a procesului verbal, deoarec nu este clar totuși, procesul verbal a fost întocmit în lipsa sau în prezenta Victoriei Costea.

Respectarea prevederilor legale, ce ține întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție și respectiv, demonstrarea comiterii contravenției, se impune pentru a respecta dreptul contravenientului la un proces echitabil prevăzut de art.6 CEDO, inclusiv pentru respectarea următoarelor prevederi legale sin Codul contravențional al RM:

1. Articolul 3. Acţiunea legii contravenţionale în timp, care prin alin.(1) stabilește că *Caracterul contravenţional al faptei şi sancţiunea ei contravenţională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvîrşirii faptei*.
2. Articolul 5. Principiul legalităţii - *(1) Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decît în conformitate cu legea contravenţională. (2) Interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenţionale sînt interzise*.
3. Articolul 7. Principiul dreptăţii - *Persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod*.

Cu trimitere la prevederile art.7, 425 din Codul Contravențional, concluzionăm că agentul constatator nu a examinat obiectiv materialul contravenţional şi nu a elucidat toate aspectele speţei și nu a acumulat probe, care ar fi demonstrat vinovăția contestatarei.

Conform prevederilor art.6 § 2 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până atunci când vinovăția sa va fi legal stabilită. Notăm faptul că, tragerea la răspundere penală în lipsa motivelor verosimile de a bănui că persoana a săvârşit o abatere penală constituie o încălcare a Convenției.

Prezumția de nevinovăție stă la baza tuturor garanțiilor procesuale legate de protecția persoanei în procesul penal, inclusiv, procesul contravențional (reieșind din prevederile hotărârii CEDO în cauza *Ziliberberg vs. Moldova*).

Legea procesual-penală și cea contravențională (reieșind din prevederile hotărârii CEDO în cauza *Ziliberberg vs. Moldova*) stabilește că, *răsturnarea prezumţiei nevinovăţiei sau concluziile despre vinovăţia persoanei despre săvârşirea infracţiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii, care nu pot fi înlăturate legal, se interpretează în favoarea bănuitei. Această reglementare se include în spiritul prezumţiei nevinovăţiei datorită faptului că,*

pedepsirea oricărei persoane pentru o faptă penală se poate realiza doar în baza unor informaţii certe şi veridice despre vinovăția ei, neadmiţându-se presupunerile sau probele afectate de incertitudine. Chiar în cazul aprecierii probelor orice informaţie, în baza căreia se pot trage două sau mai multe concluzii opuse (în sensul apărării sau acuzării) despre aceeaşi circumstanţă, arată imposibilitatea punerii acesteia în baza unei sentinţe de vinovăţie.

Cu privire la practica CEDO despre prezumția de nevinovăție, în cauza Creanga c. României 2012, p.88 Curtea reamintește că, la aprecierea mijloacelor de probă, ea reține criteriul probei "*dincolo de orice îndoială rezonabilă*".

Art. 6 (2) CEDO *«exprimă principiul prezumției nevinovăției. Acesta, inter alia, cere ca în exercitarea funcțiilor lor, membrii completului de judecată nu trebuie să aibă o idee preconceputǎ precum că inculpatul a comis infracțiunea de care se învinuiește; sarcina probei fiind pe seama părții acuzării, și orice dubiu urmează să fie interpretat în folosul inculpatului ....»* Justificarea aplicării acestui principiul, are la bază ideea că pentru societate ar fi cu mult mai bine dacă o persoană vinovată ar fi achitată, decât dacă o persoană nevinovată ar fi condamnată. Sarcina probei este în seama acuzatului *numai dacă acesta are vreun motiv scuzabil*, însă în cazul în care există dubii cu privire la vinovăție, acestea urmează a fi interpretate în favoarea lui.

Prin urmare, reieșind din natura penală a contravenției stabilită prin cauza *Ziliberberg vs Moldova (01 mai 2005)*, în vederea asigurării unui proces echitabil conform exigențelor instituite de art.6 par.2 CEDO, agentul constatator prin prisma art.440 alin.(1) Cod contravențional al RM şi prin prisma cauzei *Anuşca vs Moldova (18 iulie 2010)*, urmează să exercite o investigație completă, nepărtinitoare şi obiectivă în vederea acumulării materialului probator suficient şi concludent pentru stabilirea circumstanțelor importante ale cauzei, determinarea existenței faptei contravenționale, încadrarea juridică a faptei contravenționale şi administrarea probelor invocate în apărarea sa de către ultimul.

Cu referire la cea de a treia problemă *"probatoriul"*.

Înscrisurile anexate la materialele cauzei de către agentul constatator, nu conferă valoare probantă şi nici nu pot fi acceptate în calitate de probe, deoarece nu atestă o dovadă că contestatara a pretins, acceptat și primit mijloace bănești; nu stabilesc niciun comportament electoral determinat de o pretinsă mituire; nu determină data exactă, locul concret, nici identitatea celui care ar fi oferit mijloacele, nici suma, nici contextul faptelor.

Înscrisurile anexate la materialele cauzei, nu pot fi luate în considerare de către instanță, în situația în care nu au fost obținute ilegal.

Aceste înscrisurile contravin art.425 din Codul Contravențional și nu pot fi acceptate ca probe în prezenta cauza contravențională, or probele care să indice asupra comiterii contravenției, urmează a fi, dobândite în mod legal.

Reieșind din cele menționate mai sus, solicită admiterea contestație pe motivele de fapt și de drept invocate și încetarea procesului contravențional.

Agentul constatator nu s-a prezentat la şedinţa de judecată ci a înaintat o cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa cu adoptarea unei decizii legale, prezentând o referinţă dar şi un şir de copii ale unor înscrisuri pe care le invocă drept probe.

Examinând contestaţia şi completările depuse, procesul verbal cu privire la contravenţie, referinţa agentului constatator şi actele anexate, instanţa de judecată atestă următoarele:

Potrivit procesului verbal cu privire la contravenţie întocmit la 09.04.2025 de către agentul constatator Moroi Cătălin, *Costea Victoria, în perioada de august 2024 – 09.04.2025, a pretins, a acceptat sau a primit careva sume băneşti de la un partid politic cu scopul exercitării sau al*

neexercitării unor drepturi electorale în cadrul scrutinului electoral şi referendumului republican constituţional din toamna anului 2024.

Instanţa de judecată analizând prin prisma corespunderii procesului verbal cu privire la contravenţie rigorilor art.443 din Codul contravenţional, identifică vicii majore de întocmire a procesului verbal cu privire la contravenţie.

În cuprinsul procesului verbal cu privire la contravenţie, la rubrica 6 precum şi nicăieri în alt loc, agentul constatator, contrar prevederilor art.443 alin.(1) lit.3) din Codul contravenţional nu a indicat în genere **încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei** (articolul) incriminată lui Costea Victoria, asemenea viciu fiind determinant pentru constatarea nulităţii absolute a procesului verbal cu privire la contravenţie.

Mai mult, din cuprinsul procesului verbal cu privire la contravenţie, se atestă că deşi, aparent, fapta contravenţională este indicată, aceasta este indicată foarte vag şi imprecis, nefiind clar dacă persoana contravenientei a pretins sau a acceptat sau a primit „*careva sume băneşti*” şi pentru ce anume: - ***pentru exercitarea*** sau ***pentru neexercitarea*** „unor drepturi electorale”.

Or, potrivit prevederilor art.445 alin.(1) din Codul contravenţional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a ... circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite ... atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

În şedinţa de judecată s-a stabilt că procesul verbal cu privire la contravenţie conţine această eroare de conţinut, în contradicţie clară cu cerinţele prevăzute de art.443 alin.(1) lit.e) din Codul contravenţional iar în aceste condiţii, instanţa de judecată este în imposibilitate să confirme caracterul legal al procesului verbal cu privire la contravenţie ca act care identifică făptuitorul şi individualizează fapta.

Pentru aceste motive, instanţa de judecată nici nu v-a purcede la analiza circumstanţelor de fond ale cauzei, viciul de procedură identificat fiind unul ce atrage nulitatea absolută a procesului verbal cu privire la contravenţie, nulitate imposibil de înlăturat.

Potrivit prevederilor art.461 din Codul contravenţional, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional*.

Reieşind din cele invocate în partea descriptivă a prezentei hotărâri, conducându-se de prevederile art.374, 394-395, 441, 445, 448, 452-458, 460 şi 462 din Codul contravenţional, instanţa de judecată admite contestaţia depusă la 16.04.2025 de către Costea Victoria, declară nul procesul verbal cu privire la contravenţie nr.MAI06 409155 din 09.04.2025 întocmit în baza art.47[1] alin.(1) din Codul contravenţional şi decizia de sancţionare şi încetează procesul contravenţional în privinţa lui Costea Victoria.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Nord în termen de 15 zile prin intermediul Judecătoriei Orhei sediul Rezina.

Judecător
Igor NEGREANU